

Razvojna agencija ROD

Območna razvojna agencija
Kraša in Brkinov

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Območna zbornica za severno Primorsko

Slovensko deželno
gospodarsko združenje
www.sdgs.si
Unione regionale
economica slovena
www.ures.it

Tržne raziskave

BOLGARIJA

Biogradnja in obnovljivi viri energije (zeleno gospodarstvo)

Marec 2012

2007-2013
cooperazione territoriale europea
programma per la cooperazione
transfrontaliera
Italia-Slovenia
evropsko teritorialno sodelovanje
program čezmejnega sodelovanja
Slovenija-Italija

Investiamo nel
vostro futuro!

Naložba v vašo
prihodnost!

www.ita-slo.eu

Progetto cofinanziato dal Fondo europeo di
sviluppo regionale

Projekt sofinancira Evropski sklad
za regionalni razvoj

Kazalo

1. UVOD V PODROČJE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE	4
2. VETRNA ENERGIJA.....	5
3. HIDROELEKTRIČNA ENERGIJA	7
4. SONČNA ENERGIJA IN FOTOVOLTAIKA.....	7
5. ENERGIJA IZ BIOMASE	7
6. GEOTERMIČNA ENERGIJA	8
7. OVIRE IN OMEJITVE ZA TO PODROČJE	8
8. OPERATERJI NA UPRAVIČENEM OBMOČJU	9
9. PROJEKTI IN NALOŽBE.....	12
10. UVOD V PODROČJE BIOGRADNJE.....	12
11. OVIRE IN MOŽNOSTI NA TEM PODROČJU.....	13
12. BIOGRADNJA.....	13
13. OPERATERJI NA TEM PODROČJU	14
14. SOLARNE PLOŠČE IN FOTONAPETOSTNI SISTEMI	15
15. OPERATERJI NA TEM PODROČJU	16
16. DRUGE DEJAVNOSTI NA PODROČJU BIOGRADNJE	19
17. OPERATORJI NA TEM PODROČJU.....	19
18. GLAVNE SEJEMSKE PRIREDITVE V DRŽAVI	20
19. KORISTNE INFORMACIJE IN SPLETNE POVEZAVE.....	21

1 Uvod v področje obnovljivih virov energije

Za spodbujanje razvoja zelene energije si je Bolgarska vlada v okviru svoje energetske politike med drugim zastavila naslednje cilje:

- ◇ posodobitev elektrarn, omrežij in distribucijskih napeljav za električno energijo na podlagi naj sodobnejših študij o energetske učinkovitosti;
- ◇ razvoj alternativnih virov energije;
- ◇ dostop do trga energije EU z uvedbo parametrov Skupnosti.

Obstajajo različni dejavniki, ki lahko spodbudijo razvoj obnovljivih virov energije v Bolgariji, to pa bi posledično povečalo povpraševanje po sistemih in tehnologijah za obnovljive vire energije.

Bolgarija je trenutno v težavah zaradi hude odvisnosti od tujih virov za dobavo nafte in plina (predvsem od Ruske federacije); izračuni so pokazali, da Bolgarija uvaža približno 60 % virov energije (predvsem nafto in naravni plin): obnovljivi viri energije so torej rešitev, ki bi omogočila večjo energetske samostojnost. Prevladujoča vira za proizvodnjo električne energije, ki zadovoljuje energetske potrebe države, sta premog in jedrsko gorivo. Do njenega vstopa v Evropsko unijo (1. januarja 2007) je bila Bolgarija vodilna država jugovzhodne Evrope po proizvodnji in izvozu električne energije, med pristopnimi pogajanjmi z Evropsko unijo pa so se v državi odločili za zaprtje dveh enot jedrskega reaktorja v kraju Kozloduj. Zaradi zaprtja, do katerega je prišlo leta 2006, se je drastično znižala stopnja izvoza električne energije.

Z druge strani mora zaradi pristopa k Evropski uniji država upoštevati cilje Skupnosti glede obnovljivih virov energije, in sicer tudi s sredstvi iz Strukturnih skladov za podpiranje razvoja alternativnih oblik energije.

V skladu z zakonodajo Evropske unije predvideva dolgoročna politika bolgarske vlade med drugim doseg stopnje 16 % deleža skupne dobave energije iz obnovljivih virov do leta 2020.

Velja povedati, da lahko država računa na različne potencialne vire obnovljive energije: hidroelektrične, solarne in biomaso; ocenjuje se, da sta potencial geotermične in vetrne energije visoka.

Nov Zakon o obnovljivih energijah je začel veljati 3. maja 2011 in predvideva nakup proizvedene čiste energije po preferenčnih cenah na podlagi dolgoročnih pogodb:

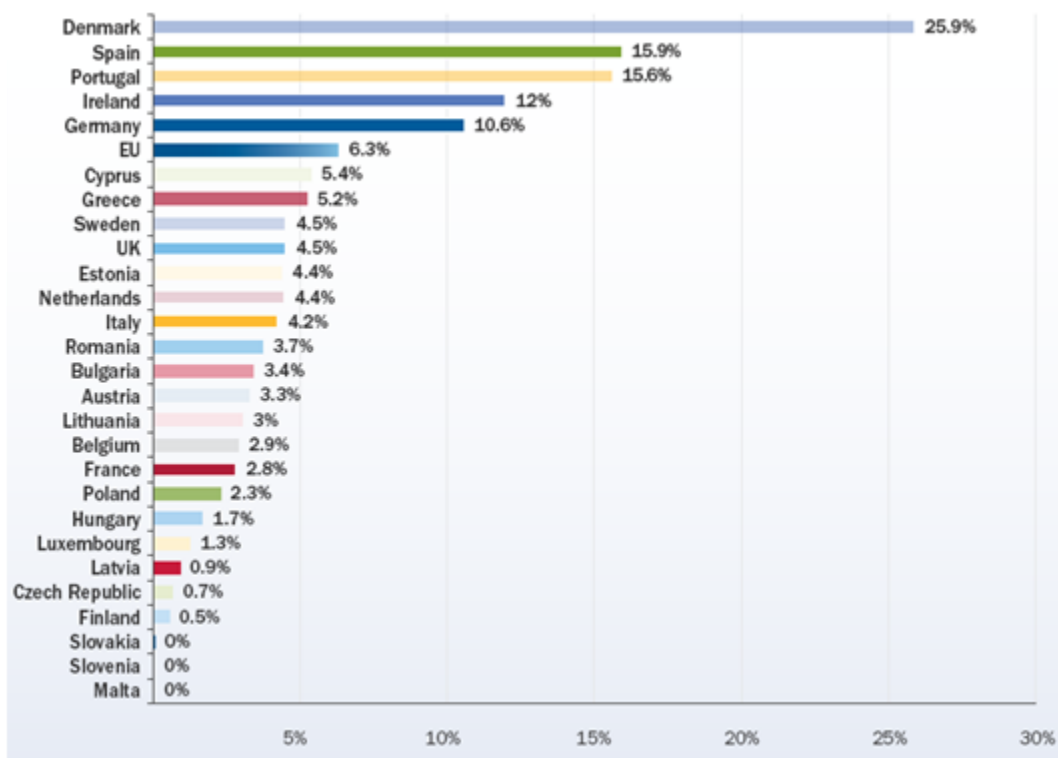
- ◇ 12 let za električno energijo, pridobljeno iz vetrnih elektrarn;
- ◇ 15 let za električno energijo, pridobljeno iz hidroelektrarn z instalirano zmogljivostjo do 10 MW ali iz drugih obnovljivih virov;
- ◇ 20 let za električno energijo, pridobljeno iz geotermičnih virov, solarnih sistemov ali iz biomase.

Novo določbe so dokaj sporne, saj se operaterji bojijo, da bi lahko novi zakon oviral razvoj področja obnovljivih virov energije v Bolgariji s hudimi posledicami za gospodarstvo te države. Dolgoročni nakup je ključnega pomena za zmanjšanje tveganj in povečanje predvidljivosti prihodkov iz projektov za obnovljive vire energije. Nov 12-letni rok za vetrno energijo v Bolgariji, ki je drugi najnižji v Evropi, bo še dodatno povečal tveganje lokalnega trga in zvišal finančne stroške. Čeprav je zakon zanetil polemike, ostaja zanimanje tujih vlagateljev tega področja za bolgarski trg visoko, predvsem zaradi zelo ugodne geografske lege.

2 Vetrna energija

Od leta 2003 je vetrna energija v Bolgariji zabeležila zelo hitro rast in projekti na tem področju predstavljajo najpomembnejše naložbe, ki so bile izvedene v zadnjih letih v tej državi.

Leta 2009 je instalirana zmogljivost znašala 330 MW, kar pomeni 500-odstotno rast v dveh letih; leta 2010 je zmogljivost vetrne energije v državi zabeležila rast za dodatnih 153 instaliranih MW. Spodnji graf prikazuje delež vetrne energije glede na porabo elektrike v različnih evropskih državah.

Vir: The European Wind Energy Association

V Bolgariji obstaja potencial za izgradnjo vetrnih parkov vzdolž obalnega pasu in na nadmorski višini nad 1.000 metrov; v Bolgariji so območja, kjer redno piha, naslednja:

- ◇ Severna in jugo-vzhodna Bolgarija in območja vzhodno od gorstva Rodopi;
- ◇ Donavska nižina in nižina Zahodne Trakije;
- ◇ Gorska območja (Stara Planina, gore Emine in Kaliakra).

Presoje kažejo, da ima Bolgarija izvrstne vire vetrne energije; ocena potenciala vetrne energije niha med 3.000 in 5.000 MW, vključno z vetrnimi parki na morju. Po podatkih Evropskega združenja za vetrno energijo EWEA bi stabilna vladna energetska politika Bolgariji omogočila, da do leta 2020 namesti vetrne elektrarne z zmogljivostjo 3.000 MW in tako proizvede od 13,5 % do 15 % skupne porabe električne energije. Zato obstajajo velika pričakovanja za rast tega sektorja v prihodnosti in po mnenju izvedencev s tega področja je bolgarski trg med najhitreje rastočimi na svetovni ravni.

Vsebina novega zakona iz leta 2011 pa za ta trg ni ravno spodbudna. V skladu s tem zakonom se zagotovljene odkupne cene določi šele po koncu izgradnje posameznih vetrnih elektrarn; to je verjetno

najbolj kočljiva določba, saj ni več predviden najnižji (negativni) prag letnih nihanj komponente cene, ki je bil vključen v prejšnji zakon, tako da je sedaj cene mogoče spreminjati. To pomeni, da morajo vlagatelji začeti projekt in izgradnjo vetrne elektrarne, pri tem pa tvegajo, da bodo pozneje določene zagotovljene odkupne cene tako nizke, da se lahko na koncu naložba izkaže za nedonosno.

V spodnji preglednici primerjamo instalirani potencial vetrne energije v različnih evropskih državah (2011).

	Installed 2010	End 2010	Installed 2011	End 2011
EU Capacity (MW)				
Austria	19	1,014	73	1,084
Belgium	325	886	192	1,078
Bulgaria	322	500	112*	612*
Cyprus	82	82	52	134
Czech Republic	23	215	2	217
Denmark	315	3,749	178	3,871
Estonia	7	149	35	184
Finland	52	197	0	197
France	1,396	5,970	830*	6,800*
Germany	1,493	27,191	2,086	29,060
Greece	238	1,323	311	1,629
Hungary	94	295	34	329
Ireland	82	1,392	239	1,631
Italy	948	5,797	950*	6,747*
Latvia	2	30	1	31
Lithuania	72	163	16	179
Luxembourg	1	44	0	44
Malta	0	0	0	0
Netherlands	56	2,269	68	2,328
Poland	456	1,180	436	1,616
Portugal	171	3,706	377	4,083
Romania	448	462	520	982
Slovakia	0	3	0	3
Slovenia	0	0	0	0
Spain	1,463	20,623	1,050	21,674
Sweden	604	2,163	763	2,907
United Kingdom	1,005	5,204	1,293	6,540
Total EU-27	9,648	84,650	9,616	93,957
Total EU-15	8,144	81,571	8,409	89,670
Total EU-12	1,504	3,079	1,208	4,287
Of which offshore and near shore	883	2,944	866	3,810

Vir: The European Wind Energy Association

3 Hidroelektrična energija

Bolgarija ima dolgo zgodovino uporabe hidroelektričnih virov in posledično je hidroelektrična infrastruktura dobro razvita, čeprav država ni posebno bogata z vodnimi viri.

Velike hidroelektrarne so trenutno glavni vir obnovljivih energij v državi, saj ustrezajo približno 10 % skupne proizvodnje energije. Leta 2009 je zmogljivost proizvodnje hidroelektrične energije ustrezala približno 10.845 MW; trenutno je dodatnih 295 MW zmogljivosti v gradnji.

4 Sončna energija in fotovoltaika

Glede na to, da je povprečno v Bolgariji sončno obsevanje zmerno, bi lahko bila sončna energija bolj uspešna z razvojem solarno-termalnih sistemov kot pa za proizvodnjo energije.

Najvišje stopnje sončnega obsevanja beležimo v vzhodnih in južnih območjih države, kjer sončno obsevanje letno traja v povprečju 2.150 ur (49 % skupnega možnega obsevanja), kar ustreza približno 1.400 - 1.600 kWh/m².

Bolgarska vlada dejavno spodbuja nameščanje fotonapetostnih sistemov (FV), za katere je zagotovljena odkupna cena znatno višja od končne cene v primerjavi z energijo iz drugih obnovljivih virov. Trenutna instalirana zmogljivost sončne energije je dokaj omejena. Glede fotonapetostnih sistemov naj navedemo podatek, da je aprila 2009 zmogljivost zgrajenih sistemov dosegala 2,5 MW, za to področje pa je predvidenih več projektov, ki jih razvijajo tudi tuji vlagatelji.

Predvidevanja nakazujejo, da bo prišlo do prehoda od velikih projektov za fotonapetostne sisteme na manjše projekte, ki jih bodo upravljala posamezna podjetja ali družine na lastnih zemljiščih. Čeprav večji projekti še vedno prevladujejo, predvidevanja kažejo, da bo tudi v Bolgariji kmalu prišlo do razmaha tehnologije za fotonapetostne sisteme za domačo uporabo.

Spodaj navajamo cene, predstavljene javnosti 20. junija 2011; veljajo za sisteme, ki so bili ali bodo priključeni na omrežje med 1. julijem 2011 in 30. junijem 2012:

- Sistemi do 30 kWp na stavbah in pročeljih prejmejo 605,23 BGN/MWh; 309,45€/MWh
- Sistemi od 30 kWp do 200 kWp na stavbah in pročeljih: 596,50 BGN/MWh; 304,99€/MWh
- Sistemi od 200 kWp do 1.000 kWp na stavbah in pročeljih: 583,77 BGN/MWh; 298,48€/MWh
- Sistemi do 30 kWp na zemljiščih: 576,50 BGN/MWh; 294,76€/MWh
- Sistemi od 30 kWp do 200 kWp na zemljiščih: 567,41 BGN/MWh; 290,11€/MWh
- Sistemi nad 200 kWp na zemljiščih: 485,60 BGN/MWh; 248,28€/MWh.

5 Energija iz biomase

Tudi za področje obnovljive energije iz biomase je v Bolgariji potencial visok, saj prekrivajo 60 % državnega ozemlja kmetijske površine, dodatnih 30 % pa gozdovi, ki so bogat vir za proizvodnjo biomase: viri lesenih odpadkov in ostružkov so namreč industrija za obdelavo lesa, les, ki ostaja po periodičnem čiščenju gozdov, in trdni kmetijski odpadki. Biomasa znaša približno 40 % potenciala obnovljivih virov energije v državi.

Trenutno se biomaso uporablja predvsem za proizvodnjo toplotne energije; bolgarska vlada skuša poleg tega spodbuditi uporabo biomase v industrijskem sektorju. Danes je proizvodnja energije iz Informest, marec 2012

biomase dokaj nizka glede na izreden potencial biomase v Bolgariji, katerega ocenjena vrednost ustreza približno 96,2 PJ / leto. Predvidevanja bolgarskega Ministrstva za ekonomijo iz leta 2009 potrjujejo, da ima med obnovljivimi viri energije biomasa strateški pomen za državo.

V Bolgariji je predvideno večje število projektov za biomaso; v primeru, da bodo izvedeni, bo dosežena zmogljivost najmanj 60 MW do leta 2015, z znatno količino dodatne energije, ki bo uporabna tudi za ogrevanje.

6 Geotermična energija

V Bolgariji se rezerve geotermične energije trenutno uporablja za ogrevanje, klimatizacijo, tople grede in podobne namene. Danes se uporablja približno 30 % energije, razpoložljive iz geotermičnih virov, ocenjuje pa se, da bi ti viri lahko dosegli zmogljivost proizvodnje 200 MWe.

7 Ovire in omejitve za to področje

Generalna direkcija za energijo Evropske komisije je izvedla študijo o najpogostejših ovirah, ki se pojavljajo na trgu obnovljive energije v nekaterih evropskih državah; seznam ugotovljenih težav je prikazan v spodnji preglednici:

	BG	CZ	DE	DK	FI	LV	NL	PT	UK	sum
Insufficient or lax regulation				x		x	x	x	x	5
Incentives not working properly	x		X			x	x	x		5
Unclear regulations about labelling	x		X			x	x			4
Insufficient subsidies					x	x	x			3
Price of labelling				x			x	x		3
Frequent changes in regulation	x		X				x			3
Visibility of labelling				x					x	2
Lack of supervision and enforcement	x			x						2

Vir: European Commission, DG Energy, Consultation Paper "Financial support for energy efficiency in buildings"

8 Operaterji na upravičenem območju

NAZIV PODJETJA:	ELNetPro Ltd.
NASLOV:	Patriarh Evtimiy No 2 entr. 2, City of Burgas
TEL.:	+359 886411297
E-POŠTA:	vatchev@yahoo.com
SPLETNA STRAN:	http://: elnetpro.com
INFORMACIJE:	Distributer manjših vetrnih turbin (od 2,5 kW do 30 kW) in večjih vetrnih turbin (od 30k W do 3,5 MW) za izgradnjo velikih vetrnih parkov.
NAZIV PODJETJA:	AHIRA JSC.
NASLOV:	4, "Vazrajdane" Str. 4140 Rogosh - Plovdiv district
TEL.:	+359 3121 2137
E-POŠTA:	info@ahira.eu
SPLETNA STRAN:	www.ahira.eu
INFORMACIJE:	Gre za enega največjih proizvajalcev in distributerjev ekološkega goriva lesenih peletov (stiskancev) v Bolgariji. Podjetje ima znatne izkušnje na področju industrijske organizacije predelave lesa in prodaje energije iz obnovljivih virov.
NAZIV PODJETJA:	B2B TM
NASLOV:	9A/2, Jerusalem Blvd. 1784 Sofia
TEL.:	+359 2 8760 431
E-POŠTA:	g@tonchev.org
SPLETNA STRAN:	www.b2b.bg
INFORMACIJE:	Vsi projekti in naložbe mreže B2B TM so namenjeni reševanju težav, ki jih povzročata nizka učinkovitost in visoki naložbeni stroški za konvencionalne infrastrukture za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Člani mreže B2B TM ustvarjajo uporabno energijo iz obnovljivih virov z inovativnimi rešitvami, s čimer dokazujejo, kako je z visoko učinkovitimi pretvorniki, ki imajo med drugim daljšo življenjsko dobo, mogoče znatno zmanjšati vplive na okolje. Pretvornike je preprosto upravljati, poleg tega pa nudijo dober delež uporabne energije po nizki ceni, ne da bi za to bilo potrebno pogosto ali drago vzdrževanje.
NAZIV PODJETJA:	BULSPACE EOOD
NASLOV:	ul. Savet na Evropa 1 Sofia 1612
TEL.:	+359 2 4163555
E-POŠTA:	office@bulspace.info
SPLETNA STRAN:	www.bulspace.info
INFORMACIJE:	Podjetje nudi celovite rešitve za majhne sončne elektrarne in velike projekte za solarno energijo. Njihovo poslanstvo je opredeliti in uveljaviti najbolj uspešne tehnologije za uporabo solarne energije v Bolgariji.

NAZIV PODJETJA:	COMPANY FOR ENERGY SAVING JSCO
NASLOV:	29, Tsaritsa Yoana Bul. 1303 Sofia
TEL.:	+359 2 813 20 21
E-POŠTA:	kes@kes-sofia.com
SPLETNA STRAN:	www.kes-sofia.com
INFORMACIJE:	Podjetje deluje na področju energije in njegove glavne dejavnosti so svetovanje, raziskovanje, načrtovanje, inženirske storitve in storitve za energetske učinkovitost.
NAZIV PODJETJA:	VARNA GREEN ENERGY OOD
NASLOV:	Varna city str General Kolev 76 en.15, fl. 6
TEL.:	+359 (0)52 694 774
E-POŠTA:	info@varnagreenenergy.com
SPLETNA STRAN:	www.varnagreenenergy.com
INFORMACIJE:	Varna Green Energy Ltd. je družba za inženirske storitve, specializirana na področju načrtovanja in gradnje vetrnih parkov.
NAZIV PODJETJA:	SUNSERVICE Ltd.
NASLOV:	133, Tzarigradsko Shosse Blvd., Office 614 Fl. 6, Sofia 1784
TEL.:	+359 (2) 492 13 85
E-POŠTA:	sales@sunservice-bg.com
SPLETNA STRAN:	www.sunservice-bg.com
INFORMACIJE:	SunService Ltd. je specializirano podjetje za načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje fotonapetostnih sistemov in majhnih vetrnih turbin.
NAZIV PODJETJA:	CRANE Ltd.
NASLOV:	26, Komatevsko shosse Str.. Plovdiv
TEL.:	+359 32 657578
E-POŠTA:	office@crane-bg.com
SPLETNA STRAN:	www.crane-bg.com
INFORMACIJE:	Podjetje je specializirano za razvoj, proizvodnjo, dobavo, montažo in vzdrževanje monokristalnih in polikristalnih fotonapetostnih modulov in solarnih aplikacij.
NAZIV PODJETJA:	3K SA
NASLOV:	101, 208 and 210, Little Gull, reg., Asparuhovo 9003, HTBI, Varna
TEL.:	+359 52 383710
E-POŠTA:	office@bulpower.eu
SPLETNA STRAN:	www.bulpower.eu
INFORMACIJE:	Distributer in veletrgovec. Vodilno podjetje na področju integriranih fotonapetostnih sistemov v Bolgariji. Glavni partner je IBC Solar AG, vodilna družba na svetovnem trgu solarne tehnologije.

NAZIV PODJETJA:	APEX SOLAR Ltd.
NASLOV:	110, Bulgaria blvd. office C.2.9. Sofia 1618
TEL.:	+359 2488 1676
E-POŠTA:	solar@apexexperts.com
SPLETNA STRAN:	www.apexexperts.com
INFORMACIJE:	Apex Solar Ltd je podjetje inženirskih storitev, dejavno na področju načrtovanja, gradnje in vzdrževanja solarnih in fotonapetostnih ogrevalnih sistemov.
NAZIV PODJETJA:	GEO POWER OOD
NASLOV:	38, Chervena stena str. 1421 Sofia
TEL.:	+359 2 816 78 10
E-POŠTA:	office@geopowerbg.com
SPLETNA STRAN:	www.geopowerbg.com
INFORMACIJE:	Glavno področje dejavnosti tega podjetja zajema razvoj in udejanjanje naložbenih projektov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov.
NAZIV PODJETJA:	CPC BULGARIA
NASLOV:	173 Prilep str., Business centre Bee Garden, Fl. 3, office 35 9010 Varna
TEL.:	+359 52 460 023
E-POŠTA:	office@cpcbulgaria.bg
SPLETNA STRAN:	www.cpcbulgaria.bg
INFORMACIJE:	Gre za mešano nemško-bolgarsko družbo, ki vlaga v energetske učinkovitost z razvojem projektov za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov in za izgradnjo sistemov za proizvodnjo energije.
NAZIV PODJETJA:	VICTORIA-R Ltd.
NASLOV:	1 Andrei Liapchev str. 2700 Blagoevgrad
TEL.:	+359 73 88 50 75
E-POŠTA:	sales@victoria-r.com
SPLETNA STRAN:	www.solar.victoria-r.com
INFORMACIJE:	Glavne dejavnosti tega podjetja so proizvodnja, prodaja in nameščanje solarnih sistemov. Podjetje je vodilno na bolgarskem trgu solarnih sistemov.

9 Projekti in naložbe

Spodaj so navedeni nekateri projekti in naložbe, predvideni za Bolgarijo:

- ◇ Ruska družba Lukoil načrtuje naložbo 4 milijonov dolarjev (USD) za izgradnjo fotovoltaičnega parka z zmogljivostjo 1,25 MW nedaleč od mesta Bourgas.
- ◇ EVN Bulgaria je z razvojem projektov na področju obnovljivih virov energij odprla drugi solarni park svoje odvisne družbe "Naturkraft" EOOD. Naložba v obrat v bližini vasi Trastikovo, Burgas District, je vredna 10 milijonov BGN in letna predvidena proizvodnja znaša 2,4 milijona kWh.
- ◇ Gehrlicher Solar bo izgradila svoj prvi solarni park v kraju Kosharevo, Bolgarija.
- ◇ Nemško-bolgarska družba BCI OOD namerava vložiti več kot 200 milijonov evrov v fotovoltaični park v Občini Kazanlak v osrednji Bolgariji. Solarni park bo stal na ozemlju treh vasi te Občine: Yasenovo, Cherganovo in Golyamo Dryanovo.
- ◇ Energoni AD, največja bolgarska družba, ki kotira na borzi, namerava zgraditi vetrne in solarne parke za skupno vrednost 1,5 milijarde Levov (1,1 milijarde dolarjev) v naslednjih 15 letih. Projektanti iz Sofije nameravajo projekt potencirati za dodatno milijardo Levov in ga predložiti predvsem mednarodnim vlagateljem. Energoni, ki jo obvladujejo grški vlagatelji in bolgarska finančna družba Mac Cup EAD, ima za naslednjih 15-20 let v portfelju vetrne projekte za skupnih 2.271 MW in projekte za solarno energijo za 400 MW. Za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov je od bolgarskih oblasti družba pridobila tri dovoljenja, in sicer dve za izgradnjo dveh vetrnih parkov, vsakega z zmogljivostjo 200 MW, in enega za izgradnjo solarnega parka z zmogljivostjo 120 MW.
- ◇ Japonska družba Toshiba kaže veliko zanimanje za področje obnovljivih virov energije v Bolgariji in namerava nadalje vlagati v izgradnjo solarnega parka z zmogljivostjo 10 MW blizu mesta Yambol, na jugu države. Po izgradnji parka ga družba Toshiba namerava predati lokalnim skladom in drugim naložbenikom.

10 Uvod v področje biogradnje

Načrtovanje ekoloških in pasivnih zgradb je na splošno močno uveljavljena težnja, ki postaja vse bolj razširjena tudi v Bolgariji, kjer pa ta trg še ni posebno razvit. Težnja je določena ob upoštevanju novih svetovnih trendov in presoje možnosti, ki jih nudi okoljska tehnologija.

Razvoj ekoloških zgradb vpliva zelo pozitivno na okolje, hkrati pa tudi na navade in zavest prebivalstva. Ekotehnologije odpirajo nove možnosti za razvoj tega trga in za ustvarjanje dodane vrednosti za operaterje tega področja. Glavne prednosti, ki jih nudi ekološka zgradba, so naslednje:

Za uporabnike:

- načrtovanje in izgradnja zahtevata relativno kratek čas, za hišo s 100 m² površine so na primer potrebni približno 3 meseci;
- visoka stopnja zvočne in toplotne izolacije;
- dizajn in tehnologija nudita višjo stopnjo odpornosti proti potresom;
- možnost integracije različnih sistemov za optimizacijo in izboljšanje življenjske kakovosti;
- izgradnja prostorov z uporabo izključno naravnih materialov zmanjšuje tveganje za razvoj alergij.

Z ekološkega stališča:

- zmanjšanje onesnaževanja, ki ga povzročajo gradbeni materiali, z uporabo naravnih in netoksičnih materialov;
- povečana okoljska zavest uporabnikov;
- dobra izolacija zmanjšuje energetske porabe in izpuščanje plinov, ki vsebujejo ogljik.

Za trg:

- na najrazvitejših trgih so stroški za biogradnje konkurenčni s stroški za konvencionalne gradnje.

11 Ovire in možnosti na tem področju

Na podlagi analize področja biogradnje v Bolgariji v nadaljevanju izpostavljamo dejavnike, ki lahko tujim operaterjem, katere zanima lokalni trg, omogočijo ustrezno presojo pogojev.

Težave:

- 1) slab razvoj sektorja ekoloških gradbenih materialov na lokalni ravni;
- 2) pomanjkanje izkušenj in tradicije na področju gradnje ekoloških stavb;
- 3) promet na tem področju je še dokaj omejen.

Možnosti:

- 1) visoka dodana vrednost na lokalnem trgu;
- 2) cene nujenih proizvodov so trenutno visoke;
- 3) omejeno število podjetij, ki nudijo storitve integriranega načrtovanja na bolgarskem trgu;
- 4) visok razvojni potencial trga;
- 5) razpoložljiva finančna sredstva za elemente in integrirane sisteme za ekološke in pasivne zgradbe;
- 6) okolje je primerno za uveljavitev *najboljših praks*;
- 7) konkurenčna stopnja plač na gradbenem področju.

12 Biogradnja

Novе tehnologije so v nenehnem razvoju, saj si operaterji prizadevajo za nadgradnjo in dopolnjevanje uveljavljenih praks za izgradnjo ekoloških objektov. Skupni cilj je načrtovanje ekoloških zgradb, ki omogočajo zmanjševanje splošnega vpliva na okolje in na človekovo zdravje.

Sorodni pojem je naravna gradnja, ki se jo običajno uveljavlja za manjše projekte in je osredotočena predvsem na uporabo naravnih materialov, razpoložljivih na mestu. Drugi povezani temi sta trajnostno načrtovanje in bioarhitektura. Trajnost je mogoče opredeliti kot zadovoljevanje potreb obstoječih generacij, ne da bi se ogrožalo sposobnost zadovoljevanja potreb za prihodnje generacije. Področje ekoloških zgradb se ne ukvarja neposredno z vprašanjem energetske prekvalifikacije obstoječih stavb.

Podatki za to področje:

Skupna vrednost trga: 8.750.000 evrov leta 2011

Obseg uvoza: 1.750.000 evrov leta 2011

⇒ uvoz znaša 20 % trga.

13 Operaterji na tem področju

NAZIV PODJETJA:	PORTA VISTA Ltd.
NASLOV:	Boulevard "Republic" 55 Varna
TEL.:	+359 52 801381
E-POŠTA:	portaviste@gmail.com
SPLETNA STRAN:	http://portaviste.net
INFORMACIJE:	Podjetje se ukvarja z gradnjo vseh vrst stavb iz visokokakovostnega trdnega lesa na podlagi načrtov.

NAZIV PODJETJA:	STORY MG Ltd.
NASLOV:	31 Commercial Str., 2nd Floor Samokov
TEL.:	+359 0898 71 2227
E-POŠTA:	office@mgstroy.com
SPLETNA STRAN:	www.mgstroy.com
INFORMACIJE:	Podjetje se ukvarja z gradnjo enodružinskih hiš iz ekološko združljivih materialov. Gradnjo izvaja po sistemih "KNAUF" in "frame-beam".

NAZIV PODJETJA:	ECOENGINEERING Ltd.
NASLOV:	2 Hrizantema Str. 1612 Sofia
TEL.:	+359 2 953 4172
E-POŠTA:	mmseng@ecohousem.com
SPLETNA STRAN:	http://ecohousem.com
INFORMACIJE:	Podjetje je dejavno na področju eko-inženiringa in ekoloških gradenj.

NAZIV PODJETJA:	SAW TRADE Ltd.
NASLOV:	42, Dr Petar Dertliev blvd. Green Center, Fl. 1, office 29 Lyulin 7 Sofia, 1000
TEL.:	+359 2 489 62 00
E-POŠTA:	sawtrade@gmail.com
SPLETNA STRAN:	www.saw-trade.com
INFORMACIJE:	Podjetje se ukvarja z načrtovanjem in proizvodnjo eno- in večdružinskih hiš na ključ in eno- ali dvonadstropnih montažnih hiš iz lesa.

NAZIV PODJETJA:	HAUSES "COMFORT"
NASLOV:	Stara Zagora, 45 slava Blvd, 2. nadstropje, urad 9
TEL.:	+359 898 999 160
E-POŠTA:	domkomfort@abv.bg
SPLETNA STRAN:	http://къщи-сглобяеми.com
INFORMACIJE:	Podjetje načrtuje in postavlja montažne hiše iz lesa.

NAZIV PODJETJA:	KAB STROY Ltd.
NASLOV:	bc "Shooting" street "Golden vtata" bl.99, ent. B, 1st floor, ap. 24 Gr. Sofia - 1408
TEL.:	+ 359 2 850 54 54
E-POŠTA:	kabstroy@abv.bg
SPLETNA STRAN:	http://kabstroy-bg.com
INFORMACIJE:	Podjetje načrtuje in postavlja montažne hiše iz lesa.

NAZIV PODJETJA:	EASY HOME Ltd.
NASLOV:	Accademico Ivan F. Geshov № 42 Str. Sofia
TEL.:	+359 02 952 00 57
E-POŠTA:	office@easyhome-bg.com
SPLETNA STRAN:	http://easyhome-bg.com
INFORMACIJE:	Uvoznik opreme in materialov za biogradnjo.

NAZIV PODJETJA:	AFFORDABLE MODULAR CONSTRUCTION Ltd.
NASLOV:	Blvd Madrid 56, 4. nadstropje, urad 3 Sofia 1505
TEL.:	+359 2 421 11 21
E-POŠTA:	office@amc.bg
SPLETNA STRAN:	www.amc.bg
INFORMACIJE:	Podjetje je specializirano na področju proizvodnje in nameščanja ekološko visoko učinkovitih modularnih hiš.

NAZIV PODJETJA:	PASIVNI KASHTI
NASLOV:	Boulevard "Gen. Skobelev" № 62 fl. B, 5th Floor, Apt. 33 Sofia - 1606
TEL.:	+359 2 9804192
E-POŠTA:	office@kashti.com
SPLETNA STRAN:	http://pasivni.kashti.com
INFORMACIJE:	Pasivne zgradbe

14 Solarne plošče in fotonapetostni sistemi

Podatki za to področje - Skupna vrednost trga:

- fotonapetostna zmogljivost, instalirana v ekoloških zgradbah: 2,4 MW;
- skupna vrednost naložb v fotonapetostne sisteme, instalirane v ekoloških zgradbah: 4. 800.000 evrov leta 2011;
- Obseg uvoza: 4.560.000 evrov leta 2011;
⇒ uvoz znaša 95 % trga.

15 Operaterji na tem področju

NAZIV PODJETJA:	CRANE Ltd.
NASLOV:	Komatevsko shosse 26 Plovdiv
TEL.:	+359 32 657578
E-POŠTA:	office@crane-bg.com
SPLETNA STRAN:	http://crane-bg.com
INFORMACIJE:	Podjetje je specializirano na področju razvoja, proizvodnje, dobave, namestitve in vzdrževanja monokristalnih in polikristalnih fotonapetostnih modulov in solarnih aplikacij.

NAZIV PODJETJA:	SOLARPRO HOLDING
NASLOV:	7 Sheinovo Str. Sofia 1504
TEL.:	+359 2 422 41 52
E-POŠTA:	office@solarpro.bg
SPLETNA STRAN:	www.solarpro.bg
INFORMACIJE:	Vodilno podjetje na področju fotonapetostnih sistemov.

NAZIV PODJETJA:	ARNI BROTHERS Ltd.
NASLOV:	2B Rojen Bul, fl.3 1220 Sofia
TEL.:	+359 2 858 18 18
E-POŠTA:	office@arni-brothers.com
SPLETNA STRAN:	www.arni-brothers.com
INFORMACIJE:	Električni sistemi.

NAZIV PODJETJA:	BCI JSC
NASLOV:	Lozenetz 49 Gorski patnik str. 1421 Sofia
TEL.:	+ 359 2 964 0770
E-POŠTA:	office@bci-energy.com
SPLETNA STRAN:	www.bci-energy.com
INFORMACIJE:	Investicijska družba za področje obnovljivih virov energije in predvsem fotonapetostnih sistemov.

NAZIV PODJETJA:	B SYS Ltd.
NASLOV:	24 Captain Dimiter Spisarevski str., Sofia 1592
TEL.:	+ 359 882 407 978
E-POŠTA:	info@bsys.bg
SPLETNA STRAN:	www.bsys.bg
INFORMACIJE:	Podjetje je specializirano na področju realizacije fotonapetostnih central; BIPV - Building integrated Photovoltaics - projektiranje, dobava in namestitve; integrirane rešitve za upravljanje mikroklima v stanovanjih, sončni kolektorji.

NAZIV PODJETJA:	BNRG RENEWABLES SOLAR BULGARIA
NASLOV:	6 Slivnitsa Str., floor 3, Office A1 Plovdiv 4000
TEL.:	+359 32 570 464
E-POŠTA:	plovdivoffice@bnrg.ie
SPLETNA STRAN:	www.bnrg.ie
INFORMACIJE:	Podjetje se ukvarja z razvojem fotonapetostnih sistemov; sedež ima v Dublinu in urade v Atenah, Londonu in Plovdivu.

NAZIV PODJETJA:	EVN BULGARIA
NASLOV:	Hristo G. Danov Str. 37 4000, Plovdiv
TEL.:	+ 359 700 1 7777
E-POŠTA:	info@evn.bg
SPLETNA STRAN:	www.evn.bg
INFORMACIJE:	EVN Bulgaria je družba Skupine EVN AG - vodilne avstrijske družbe na področju energetskih storitev.

NAZIV PODJETJA:	REENERGY Ltd.
NASLOV:	Blvd. Vitosha 164 Sofia 1407
TEL.:	+ 359 2 954 10 83
E-POŠTA:	itsachev@reenergy-bg.com
SPLETNA STRAN:	www.reenergy-bg.com
INFORMACIJE:	Podjetje razvija projekte na področju proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov energije. Nudi storitve vodenja projektov, svetovanje in podporo v zvezi z vsemi aspekti načrtovanja, financiranja, gradnje in koriščenja fotonapetostnih sistemov.

NAZIV PODJETJA:	SISTEMA SOLARE - VT
NASLOV:	ni na voljo
TEL.:	ni na voljo
E-POŠTA:	office@solarni-sistemi.hit.bg
SPLETNA STRAN:	www.solarni-sistemi.hit.bg
INFORMACIJE:	Spletna prodaja sončnih kolektorjev in druge opreme za solarne sisteme.

NAZIV PODJETJA:	SOLAR BULGARIA AD
NASLOV:	41 a, Graf Ignatiev St. 1000 Sofia
TEL.:	+359 2 4891461
E-POŠTA:	solar@solar-bulgaria.com
SPLETNA STRAN:	www.solar-bulgaria.com
INFORMACIJE:	Podjetje razvija velike solarne parke v Bolgariji.

NAZIV PODJETJA:	SOLAR VISION Ltd.
NASLOV:	Bulgaria Blvd. 60V, Business Centre, 6. nadstropje 1680 Sofia
TEL.:	+359 887 989662
E-POŠTA:	vladimir.alitchkov@solarvisionbg.com
SPLETNA STRAN:	http://solarvisionbg.com
INFORMACIJE:	Podjetje se ukvarja z gradnjo fotonapetostnih sistemov.

NAZIV PODJETJA:	STS SOLAR SC
NASLOV:	Stacionna 14 str. 5300 Gabrovo,
TEL.:	+359 66 817404
E-POŠTA:	solar@sts.bg
SPLETNA STRAN:	http://solar.sts.bg
INFORMACIJE:	Podjetje nudi zasebnikom po vsem svetu široko paleto storitev za stanovanjske namene, specifično na področju solarnih plošč, inverterjev in fotonapetostnih solarnih sistemov.

NAZIV PODJETJA:	ASSISTENZA SUN Ltd.
NASLOV:	133 Tzarigradsko Shossee Blvd., BIC IZOT, Office 614 Fl. 6 1784 Sofia
TEL.:	+359 2 492 13 84
E-POŠTA:	sales@sunservice-bg.com
SPLETNA STRAN:	www.sunservice-bg.com
INFORMACIJE:	Podjetje je specializirano na področju obnovljivih energij.

NAZIV PODJETJA:	SOLAR ENTERPRISE Ltd.
NASLOV:	Lulin str passaggio Tvardishki 15, ufficio 13-14 1404 Sofia
TEL.:	+359 888 249 992
E-POŠTA:	info@solarenterprise.bg
SPLETNA STRAN:	www.solarenterprise.bg
INFORMACIJE:	Podjetje dobavlja solarne module, inverterje, fotonapetostne strukture, komponente in kompletne sisteme na bolgarskem trgu.

NAZIV PODJETJA:	PHOTOVOLTAIC BULGARIA
NASLOV:	25 Sintchets Str. Office 2 Varna
TEL.:	+359 52 730 630
E-POŠTA:	office@photovoltaicbulgaria.com
SPLETNA STRAN:	http://photovoltaicbulgaria.com
INFORMACIJE:	Podjetje sodeluje pri gradnji in upravljanju fotonapetostnih sistemov nižjega in srednjega razreda v Bolgariji.

16 Druge dejavnosti na področju biogradnje

Mizarski izdelki za biogradnje

- Skupna vrednost trga: Stroški za lesene mizarske izdelke: 2.625.000 evrov leta 2011
  - Obseg uvoza: Stroški za lesene mizarske izdelke: 1.837.500 evrov leta 2011
- ⇒ uvoz znaša 70 % trga.

Mavčne plošče za toplotno in zvočno izolacijo

- Skupna vrednost trga: 120.000 m², 300.000 evrov leta 2011
  - Obseg uvoza: 250.000 evrov leta 2011
- ⇒ uvoz znaša 83 % trga.

Plošče OSB (Oriented Strand Board) za biogradnje

- Skupna vrednost trga: Skupna prekrita površina: 150.000 m², 1.153.846 evrov leta 2011
  - Obseg uvoza: 670.000 evrov leta 2011
- ⇒ Uvoz znaša 58 % trga.

17 Operatorji na tem področju

NAZIV PODJETJA:	TECHNOGIPS JSC
NASLOV:	2, Dospat Str. 1606 Sofia
TEL.:	+ 359 2 9582299
E-POŠTA:	office@technogips.bg
SPLETNA STRAN:	www.technogips.bg
INFORMACIJE:	TECHNOGIPS JSC je odvisna družba JSC Balkanstroy, ki je znana kot ena največjih gradbenih družb v Bolgariji, že dolgo let dejavna na področju gradbeništva.

NAZIV PODJETJA:	KNAUF BULGARIA Ltd.
NASLOV:	Angelov Peak 27 1618 Sofia
TEL.:	+359 2 850 2194
E-POŠTA:	info@knauf.bg
SPLETNA STRAN:	www.knauf.bg
INFORMACIJE:	Podjetje je vodilni proizvajalec gradbenih proizvodov.

NAZIV PODJETJA:	BAUMARKET
NASLOV:	ni na voljo
TEL.:	+359 0882 10 16 10
E-POŠTA:	ni na voljo
SPLETNA STRAN:	www.baumarket.bg
INFORMACIJE:	Spletna prodaja proizvodov za gradbeništvo.

NAZIV PODJETJA:	ORKIKEM
NASLOV:	West Industrial Zone breweries Varna
TEL.:	+359 0889 632 064
E-POŠTA:	orkikem_varna@orkikem-bg.com
SPLETNA STRAN:	www.orkikem-bg.com
INFORMACIJE:	Podjetje se ukvarja z uvažanjem in prodajo na bolgarskem trgu izolacijskih in posebnih materialov za gradbeništvo.

18 Glavne sejemske prireditve v državi

Sejemska prireditve	Datumi
8TH SOUTH-EAST EUROPEAN CONGRESS & EXHIBITION ON ENERGY EFFICIENCY AND RENEWABLE ENERGY www.eeandres.viaexpo.com/en/exhibition	Inter Expo Center v Sofiji 28.-30. marca 2012
SEE SOLAR - Mednarodni sejem za solarno energijo za jugovzhodno Evropo www.eeandres.viaexpo.com/bg/seesolar	Inter Expo Center v Sofiji 28.-30. marca 2012
SAVE THE PLANET - International Eco Forum www.eco.viaexpo.com/bg/exhibition	Inter Expo Center v Sofiji 28.-30. marca 2012
BULCONTROLA Med drugim zadeva tudi področje varstva okolja http://expopromoter.com/it/goto/event/72650	Inter Expo Center v Sofiji 28.-30. marca 2012
MEDNARODNI TEHNIČNI SEJEM V PLOVDIVU www.fair.bg/en/	Plovdiv 24.-29. septembra 2012
ENECO EXPO - mednarodni sejem energetske tehnike in ekologije www.fair.bg/en/	Plovdiv 24.-29. septembra 2012

19 Koristne informacije in spletne povezave

Ministry of Economy and Energy	www.mee.government.bg
Energy Efficiency Agency	www.seea.government.bg
Association of Clean Energy Producers in Bulgaria	www.apee.bg
Bulgarian Photovoltaic Association	www.bpva.org
Bulgarian Wind Energy Association	www.bgwea.org.server14.host.bg
Association of Bulgarian Energy Agencies	www.abea-bg.org
Black Sea Regional energy Centre	www.bsrec.bg
European Commission: Energy Strategy for Europe	http://ec.europa.eu/energy/index_en

Projekt iCON / Konkurenčnost MSP - Inovativnost in kooperativno podjetništvo sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev

Progetto iCON / Competitività delle PMI - Innovazione e cooperazione tra imprese finanziato nell'ambito del Programma per la Cooperazione Transfrontaliera Italia-Slovenia 2007-2013, dal Fondo europeo di sviluppo regionale e dai fondi nazionali.

REPUBLIKA SLOVENIJA
**SLUŽBA VLADE RS ZA LOKALNO SAMOUPRAVO
IN REGIONALNO POLITIKO**

Ministero dell'Economia
e delle Finanze